

Biblické hodiny – Reformácia Wormský snem

Martin bol v tomto čase plne zavalený prácou: kázal, pripravoval prednášky, zostavoval zbierku zamyslení na každý deň, reagoval na útoky protivníkov. To všetko v snahe, aby sa predišlo akýmkoľvek nepokojom – **svet sa mal podrobiť Slovu, nie sile a zabíjaniu**. V tom čase napísal Fridrichovi, že ak mu zaistia bezpečnosť aj na spiatočnej ceste, veľmi rád príde na snem do Wormsu. V súvislosti s tým napísal Staupitzovi: „*neprišiel čas strachu, ale príležitosť nahlas prehovoriť*“.

Po namáhavej dvojtýždňovej ceste na saskom krytom dvojkolesovom voze spolu so spoločníkmi, sa Lutherovi podarilo doraziť z Wittenbergu do Wormsu. Zastavili sa aj v Erfurte, Gothe a Eisenachu – všade tam Martin kázal pred obrovskými davmi ľudí. Do Wormsu dorazil 16.4.1521. Pred nimi šiel cisársky vojak s orlom na svojom plášti a hoci bol čas večere, mnoho ľudí vyšlo z domov a odprevadilo Martina tam, kde mal bývať. Ešte v ten večer ho navštívili niekoľkí poprední politici.

Na druhý deň ráno o 4 ho vojaci previedli bočnými uličkami, aby sa vyhli davom a priviedli ho na schôdzu cisára, kniežat a tiež niektorých predstaviteľov rôznych stavov, boli tu predstavitelia Ríma a španielske vojsko v plnej kráse, ďalej biskupi, kardináli, predstavitelia miest. Cisár sa na Martinovu adresu vyjadril: „tento človek zo mňa nikdy heretika nespraví“. Teraz si hľadeli z očí do očí. Hoci **tu panoval veľký kontrast**: na jednej strane sedel na vyvýšenom stupienku **Karol** – dedič línie katolíckych panovníkov – romantika Maximiliána, katolíka Ferdinanda, ortodoxnej Izabely – potomok habsburskej dynastie, pán Rakúska, Burgunska, Holandska, Španielska, Neapolského kráľovstva, cisár Svätej rímskej ríše. Bolo mu poddané obrovské územie a on bol symbolom jednoty, vážnosti a slávy. A na druhej strane **obyčajný mních**, syn baníka, ktorý nemal nič, o čo by sa mohol oprieť, okrem svojej viery v Boha a malého stolíka plného kníh, ktorý postavili pred neho.

Ukázali na kopy kníh a požiadali Martina, aby odpovedal na 2 otázky: Je autorom týchto kníh? Je v nich niečo, čo by chcel odvolať? Tieto otázky ho zaskočili. Čakal totiž diskusiu, na ktorú bol odhodlaný viac ako kedykoľvek predtým. No jeho sudcovia už vyniesli rozsudok, vypočúvanie nebude. A tak slabuckým hlasom povedal: „Všetky tieto knihy sú moje a napísal som ešte aj iné“. Na druhú otázku odpovedal: „toto sa dotýka Boha a Jeho Slova. Toto postihuje spásu duší. Bolo by nebezpečné povedať príliš málo alebo príliš veľa. Žiadam čas na rozmyslenie“. Dostal teda 1 deň, hoci s komentárom, že je zvláštne ak profesor teológie nie je pripravený pohotovo odpovedať.

Martin po ťažkom vnútornom boji vo svojej izbe napísal: „**pokiaľ mi je Kristus milostivý, neodvolám ani jedinú čiaročku ani slovo**“.

Na druhý deň, kvôli nejakým ťažkostiam, Luther mohol vystúpiť až o 6 večer. Pri svetle sviečok, chápadúc o čo ide jeho nepriateľom, mohol Luther s pokojom a odhodlaním odpovedať jasne a nahlas. Stojí si za svojimi knihami, no je potrebné ich rozdeliť do 3 skupín:

1 pojednáva o viere a živote jednoducho a evanjeliovo, že aj nepriatelia ich môžu prijať – to odvolať nemôže /

2 proti skazenému životu a učeniu pápežstva – nemôže ich odvolať, lebo by otvoril dvere väčšej tyranii a bezbožnosti /

3 obsahovala útoky na súkromné osoby – tu bol možno ostrejší ako mal byť, ale nemôže ich odvolať, pretože by súhlasil s postojom týchto jednotlivcov a ich podporou pápežskej tyranie.

Týmto spôsobom sa Martin snažil vyvolať diskusiu, no neúspešne. Oponent sa zo široka dostal len k jednej reakcii: „odvoláš alebo nie?“. Martin na to reagoval takto: *„kedže si vaše veličenstvo a milosti žiadajú jednoduchú odpoveď, odpoviem bez okolkov. Pokiaľ ma nepresvedčí Písmo alebo jasné rozumné dôvody, slová Písma, ktoré som doteraz citoval, sú mocnejšie ako ja. Neuznávam autoritu pápežov a koncilov, lebo si často protirečia. Moje svedomie je pripútané k Božiemu slovu. Nemôžem nič odvolať ani neodvolám, lebo ísť proti svedomiu nie je správne a ohrozuje to spásu. Tu stojím, inak nemôžem. Tak mi Pán Boh pomáhaj!*“. Najprv to povedal po latinsky, potom po nemecky. Bol celý spotený. Mnohí prítomní sa začali búriť, ale Martin v prítmí izby utiekol.

Bolo tam prítomných 7 kniežat, ktoré sa poväčšine uzniesli, že Martin je kacír. Fridricha skôr trápilo to, či je Martin usvedčený na základe Biblie. Cisár mal dostatočnú podporu, aby vydal edikt. V noci sa však na niektorých významných miestach objavili plagáty so sedliackou čížmou, ktoré boli výstrahou, že ak Martin bude odsúdený, povstanú sedliaci. Mnohí biskupi sa zľakli a prosili cisára o ďalšie vypočúvanie Martina. Cisár však povedal, že on s tým už nič nemá, ale dáva im 3 dni. Lenže Luther ani po súkromných stretnutiach a diskusiách neodvolal nič.

Martin z Wormsu nemohol odísť bez cisárovho povolenia. Cisár zabudol na svoj sľub o spravodlivom vypočúvaní a ochrane. Lutherovi odkázal, že má 21 dní, aby dorazil do Wittenbergu a počas cesty nesmie ani kázať, ani písať. 26.4. spolu so svojimi spoločníkmi odišiel z Wormsu. Po ceste prepustil svoju

ochranku, prešiel Eisenachom, dedinkou Mohra, kde žili jeho rodičia pred Martinovým narodením, všade tam kázal.

Po ceste do Wittenbergu sa Luther spolu s dvoma spoločníkmi ocitli v lese, kde na nich „zaútočili“ 4 alebo 5 ozbrojení jazdci, ktorí zisťovali, ktorý z nich je Luther. Bol to dôveryhodný únos s naháňačkou, ťahaním cez les. Keď bezpečne odišli z dohľadu Martinových spolucestujúcich, dali mu čas na oddych, posadili na koňa a smerovali na hrad Fridricha Múdrego na Wartburg. **Všetko bolo tak presvedčivé, že aj samotné knieža mohlo tvrdiť, že nevie, kde sa Martin nachádza, iba Spalatin o tom všetkom bol dopodrobna informovaný.** Niektorí historici tvrdia, že Martin o tomto prepade vedel, ale nebol z toho vôbec nadšený, lebo sa veľmi chcel vrátiť do Wittenbergu.

6.5. cisár predložil pripravený edikt, ktorý skoncipoval Aleander. Luthera obvinili, že útočí na 7 sviatostí. **Oficiálne bol však vydaný až 26.5. 1521** – dovtedy už členovia snemu vo väčšine odišli domov, takže pre cisára bolo ľahké získať súhlas tých, čo zostali. Tento edikt Martinovi prívrženci odmietli, pretože ho neprijal celý snem. Naopak potvrdili ho pápeženci, lebo podporoval katolícku vieru. Martin bol vyhlásený za kacíra, bola nad ním vyrieknutá ríšska kliatba. Nik ho nesmel prichýliť, dať mu jesť či piť, mal byť odovzdaný cisárovi, všetky jeho knihy mali byť spálené, nesmú sa tlačiť, nemohol verejne kázať a nikto sa ho verejne nemohol zastáť. Takže Martinovi únos na hrad Wartburg padol vhod.

Nabudúce si povieme ako sa Martin mal v úkryte.

ES 535